

Lasy Państwowe

100 LAT
1924-2024
Lasów Państwowych

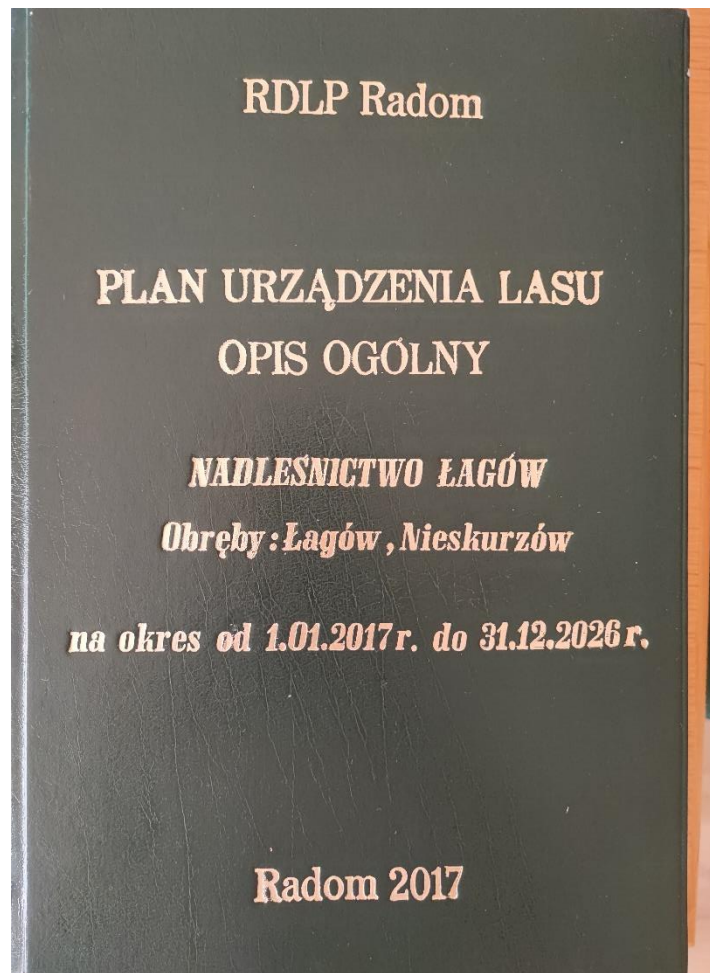
Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW) pierwsze spotkanie

Wola Łagowska, 15.07.2024 r.

Plan Urządzenia Lasu

- Plan Urządzenia Lasu (PUL) jest to podstawowy dokument gospodarki leśnej opracowywany dla określonego obiektu, zawierający opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej,
- Projekty Planu Urządzenia Lasu sporządzają specjalistyczne jednostki wykonawstwa urządzeniowego. Prace nad opracowaniem Planu Urządzenia Lasu trwają ponad 3 lata. Opracowany projekt PUL jest zatwierdzany przez Ministra właściwego do spraw środowiska.

Podstawa prawna

Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (*t. j. Dz. U. 2024 r. poz. 530*)
Rozdział 4, art. 18 do 25 włącznie

- Czas
- Zawartość
- Części składowe
- Dla jakich lasów należy sporządzić PUL
- Kto może sporządzić dokument
- Powiązania z innymi dokumentami planistycznymi (MPZP)
- Kto zleca i kto ponosi koszty?
- Kto i w jakim trybie zatwierdza dokument?
- Kto nadzoruje wykonywanie PUL?
- Tryb wprowadzania zmian do PUL
- Zakres rozporządzenia Ministra właściwego ds. środowiska

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 26 listopada 2012 r.

Poz. 1302

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 12 listopada 2012 r.

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu,
uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu**

Na podstawie art. 25 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59, z późn. zm.²⁾)
zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu
uwzględnia się:

- 1) wymogi hodowli, ochrony, zarządzania, ochrony przeciwpożarowej i użytkowania lasu;
- 2) wymogi ochrony przyrody i krajobrazu oraz ochrony różnorodności biologicznej;
- 3) potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 4) zasady prowadzenia gospodarki leśnej w lasach ochronnych;
- 5) planowany w aktach prawa miejscowego sposób zagospodarowania lasu i jego otoczenia;
- 6) potrzeby racjonalnego kształtowania i ochrony zasobów wodnych.

2. Uproszczony plan urządzenia lasu i inwentaryzację stanu lasu sporządza się na okres 10 lat.

- Sporządzenie planu urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa zleca właściciel lasu, a w przypadku lasów będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
- Zlecenie to, następuje nie później niż na **15 miesięcy** przed upływem okresu obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu

31.12.2026 rok

- Nowa IUL obowiązująca od 01 stycznia 2024 rok,
- Pierwszy PUL w RDLP Radom sporządzane wg. nowych wytycznych

Zarządzenie nr 116
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych
z dnia 14 grudnia 2023 r.

w sprawie wprowadzenia "Instrukcji urządzania lasu"
w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe

(znak: ZU.0210.1.2023)

Na podstawie art. 33 ust. 1 i ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach¹, w związku z § 6 i § 8 ust. 1 pkt 1 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe² (zwanego dalej Statutem), w wykonaniu zadania Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, określonego w § 8 ust. 1 pkt 1³ Statutu

zarządzam, co następuje:

§ 1

1. Wprowadzam do stosowania w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych opracowanie pt. „Instrukcja urządzania lasu. Warszawa, 2023r.”, w skład którego wchodzi:
 - 1) część I - Instrukcja sporządzania projektu planu urządzania lasu dla nadleśnictwa,
 - 2) część II - Instrukcji urządzania lasu, stanowiącej opracowania;
 - II.1 - Instrukcja wyróżniania i kartowania siedlisk leśnych,
 - II.2 - Instrukcja sporządzania planu gospodarowania zasobami wodnymi w lasach,
 - 3) część III - Instrukcja techniczna sporządzania wydruków map leśnych.- zwane dalej „Instrukcją urządzania lasu”.
2. Instrukcja urządzania lasu stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

1. Zobowiązuję Wydział Informatyki Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych do wdrożenia Instrukcji urządzania lasu w terminie do 31.12.2024 r. w zakresie dotyczącym odpowiednich zmian w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych.
2. Instrukcja urządzania lasu ma zastosowanie do wszystkich planów urządzania lasu zleconych do sporządzenia po dniu wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

¹ Art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1356, 1688, 1933.) stanowi, że „Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”.

Art. 33 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach stanowi, że „Dyrektor Generalny w szczególności: inicjuje, organizuje oraz koordynuje przedsięwzięcia na rzecz ochrony lasów, racjonalnej gospodarki leśnej i rozwoju leśnictwa”.

Sporządzenie PUL obejmuje czynności:

1. Inwentaryzacyjne
2. Analityczne
3. Planistyczno-prognostyczne

Czynności inwentaryzacyjne obejmują:

1. Opis siedlisk leśnych wynikający z analizy glebowej i fitosocjologicznej,
2. Opis taksacyjny lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, w formie opisowej oraz bazy danych, według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania sporządzanego planu urządzenia lasu, zawierający:
 - a) dokładną lokalizację drzewostanu, z podaniem: nazwy nadleśnictwa, obrębu leśnego, leśnictwa, numeru oddziału, litery pododdziału, województwa, powiatu i gminy – w przypadku wszystkich lasów nadleśnictwa,
 - b) informację o rodzaju użytku gruntowego i jego powierzchni,
 - c) opis siedlisk leśnych uwzględniający informacje o terenie, glebie, pokrywie gleby i runie leśnym,
 - d) cele gospodarowania: hodowlany (określony przez wskazanie typu drzewostanu) oraz (techniczny) – określony przez wskazanie wieku dojrzałości rębnej drzewostanu,
 - e) opis funkcji lasu,
 - f) opis drzewostanu, zawierający w szczególności informacje na temat udziału gatunkowego, wieku, stanu i budowy drzewostanu, stopnia pokrycia powierzchni, występujących osobliwości przyrodniczych oraz innych cech charakterystycznych dla środowiska przyrodniczego lub ważnych dla gospodarki leśnej,
 - g) elementy charakterystyki lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia wyrażone w postaci liczbowej, uwzględniające: średnie wymiary drzew, bonitację drzewostanów, miąższość grubizny, przyrost miąższości grubizny,
 - h) planowane czynności gospodarcze;

3. Dane dotyczące powierzchni i miąższości w odniesieniu do poszczególnych klas wieku drzewostanów, ujęte tabelarycznie według: gatunków drzew w drzewostanie, typów siedliskowych lasu, klas bonitacji drzewostanów, funkcji lasów, w szczególności funkcji lasów ochronnych.
4. Wykaz powierzchni lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, objętych sporządzanym planem urządzenia lasu, z podaniem rodzajów użytków gruntowych oraz województwa, powiatu i gminy.
5. Mapę gospodarczą lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, w skali nie mniejszej niż 1:5000, wykonaną na podstawie ewidencyjnej mapy numerycznej lub na podstawie kopii ewidencyjnej mapy analogowej gruntów i budynków nadleśnictwa lub innego urządzanego lasu, wraz z wypisem z rejestru gruntów.
6. Ogólny opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania sporządzanego planu urządzenia lasu.
7. Zestawienia powierzchni wynikające z opisu taksacyjnego, w szczególności:
 - a) zestawienie powierzchni według rodzaju użytków gruntowych,
 - b) zestawienie powierzchni według czynności gospodarczych, o których mowa w pkt 2 lit. h,
 - c) wykaz rozbieżności między danymi ewidencyjnymi odnoszącymi się do gruntów objętych sporządzanym planem urządzenia lasu a stanem faktycznym tych gruntów.

- W ramach czynności analitycznych podczas sporządzania PUL dokonuje się analizy dotychczasowej gospodarki leśnej oraz analizy stanu zasobów drzewnych.

W ramach czynności planistyczno-prognostycznych, sporządzający plan urządzenia lasu przygotowuje program ochrony przyrody oraz wskazuje:

- 1) cele i zasady trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej oraz przewidywane sposoby ich realizacji;
- 2) etat cięć wyrażony maksymalną ilością drewna do pozyskania w okresie obowiązywania sporządzanego planu urządzenia lasu;
- 3) zadania obejmujące pielęgnowanie upraw, młodników i drzewostanów średnich klas wieku;
- 4) zadania dotyczące zalesień i odnowień, z uwzględnieniem obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
- 5) zadania kierunkowe w zakresie ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej;
- 6) zadania kierunkowe w zakresie gospodarki łowieckiej;
- 7) zadania kierunkowe w zakresie ubocznego użytkowania lasu;

ZLW w IUL

- Zespół Lokalnej Współpracy powoływany i organizowany jest przez dyrektora RDLP jako ciało doradcze i opiniotwórcze w trakcie prac nad projektem Planu Urządzenia Lasu (pPUL),
- Powołanie odbywa się za zgodą Członków Zespołu, którzy są lokalnymi przedstawicielami grup zidentyfikowanych interesariuszy,
- Funkcjonowanie Zespołu opiera się na dialogu społecznym - w szczególności polega na wymianie informacji nt. gospodarki leśnej, ochrony przyrody, turystyki w lasach itp.
- Zespół konsultuje również pPUL w zakresie lokalizacji lasów o zwiększonej funkcji społecznej oraz planu niezbędnych działań gospodarczych i ochronnych zmierzających do ich bezpiecznego udostępniania,
- Zespół działa zgodnie z harmonogramem, według regulaminu a nadzór nad pracą zespołu sprawuje Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu ds. Gospodarki Leśnej.

Przykładowe zapisy z regulaminu prac ZLW

- Praca w ZLW jest dobrowolna i nieodpłatna,
- Skład osobowy zespołu za zgodą członków jest podawany do publicznej wiadomości,
- Liczba interesariuszy jest ograniczona ale zapewnia zachowanie parytetów poprzez ich równomierną możliwość udziału,
- Każda z osób uczestniczących w pracach ma równy dostęp do materiałów oraz wszystkie strony mają zagwarantowaną jednakową możliwość zabierania głosu w omawianych sprawach,
- Na spotkania zespołu mogą być zapraszani przedstawiciele Wykonawcy PUL
- Członkowie zespołu deklarują się przestrzegać podstawowych zasad:
 - Omawiamy tylko merytoryczne zagadnienia tworzonego PUL
 - Nie porusza się tematów politycznych i nie prowadzi kampanii politycznych,
 - Nie lobbuje się za własnymi partykularnymi interesami lub interesami osób trzecich,
 - Szacunek do pozostałych członków ZLW
 - Spotkania mogą mieć charakter terenowy, są ustalane z odpowiednim wyprzedzeniem

Zarządzenie nr 58
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych
z dnia 5 lipca 2022 r.

w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów
o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”

(znak: ZG.715.1.2022)

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach¹, w związku
z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych² (zwanego dalej Statutem),
w wykonaniu zadania Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, określonego
w § 8 ust. 1 pkt 1³ Statutu
zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam do stosowania w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych: „Wytyczne do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”, które stanowią załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2022 roku.

p.o. DYREKTORA GENERALNEGO
Lasów Państwowych

Józef Kubica

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO LEŚNE LASY PAŃSTWOWE

Wytyczne do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych

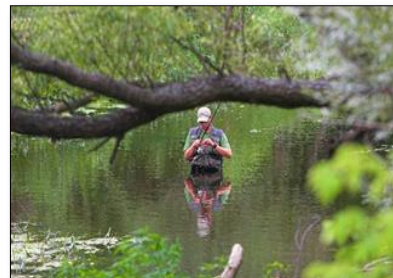

- W przedmiotowych wytycznych przyjęto że to lasy:
 - **intensywnie użytkowane rekreacyjnie**,
 - tereny leśne w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych,
 - lasy uzdrowiskowe w strefach A i B (w rozumieniu *ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych*).
- Podczas rewizji PUL obszary o zwiększonej funkcji społecznej zostaną zaklasyfikowane do tzw. gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego.
- Wyznacza się strefy oddziaływania społecznego (stosowanie do potrzeb **intensywnego i zrównoważonego**).

(Strona społeczna) Najcenniejsze społecznie lasy (obszary leśne) to lasy (obszary leśne) spełniające określone kryteria oceny ich cenności (wartości) społecznej: **estetycznej, duchowej, edukacyjnej, rekreacyjnej, tożsamości kulturowej** dla lokalnych społeczności, **obszary uzdrowiskowe, ochrony ujęć wód oraz ochrony strefy ekotonowej lasu oraz zabudowy mieszkaniowej od ciągów komunikacyjnych i zakładów przemysłowych, jako ich osłony.**

Propozycje Nadleśnictwa Łagów

- Zgodnie z § 102 Instrukcji Urządzania Lasu kryteriami tworzonych na potrzeby planowania urządzeniowego jednostek regulacyjnych, zwanych gospodarstwami, są funkcje lasu, w szczególności funkcje ochrony przyrody, społeczne i gospodarczo-ochronne, stabilność drzewostanów oraz sposób zagospodarowania.

Nadleśnictwo Łagów proponuje utworzenie w planie urządzenia lasu 5 gospodarstw:

- gospodarstwo specjalne (S),
- **gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS)**
- gospodarstwo zrębowe (Z),
- gospodarstwo przerębowo-zrębowe (P-Z)
- gospodarstwo przerębowe (P)

Do gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego (OS) należy zaliczyć:

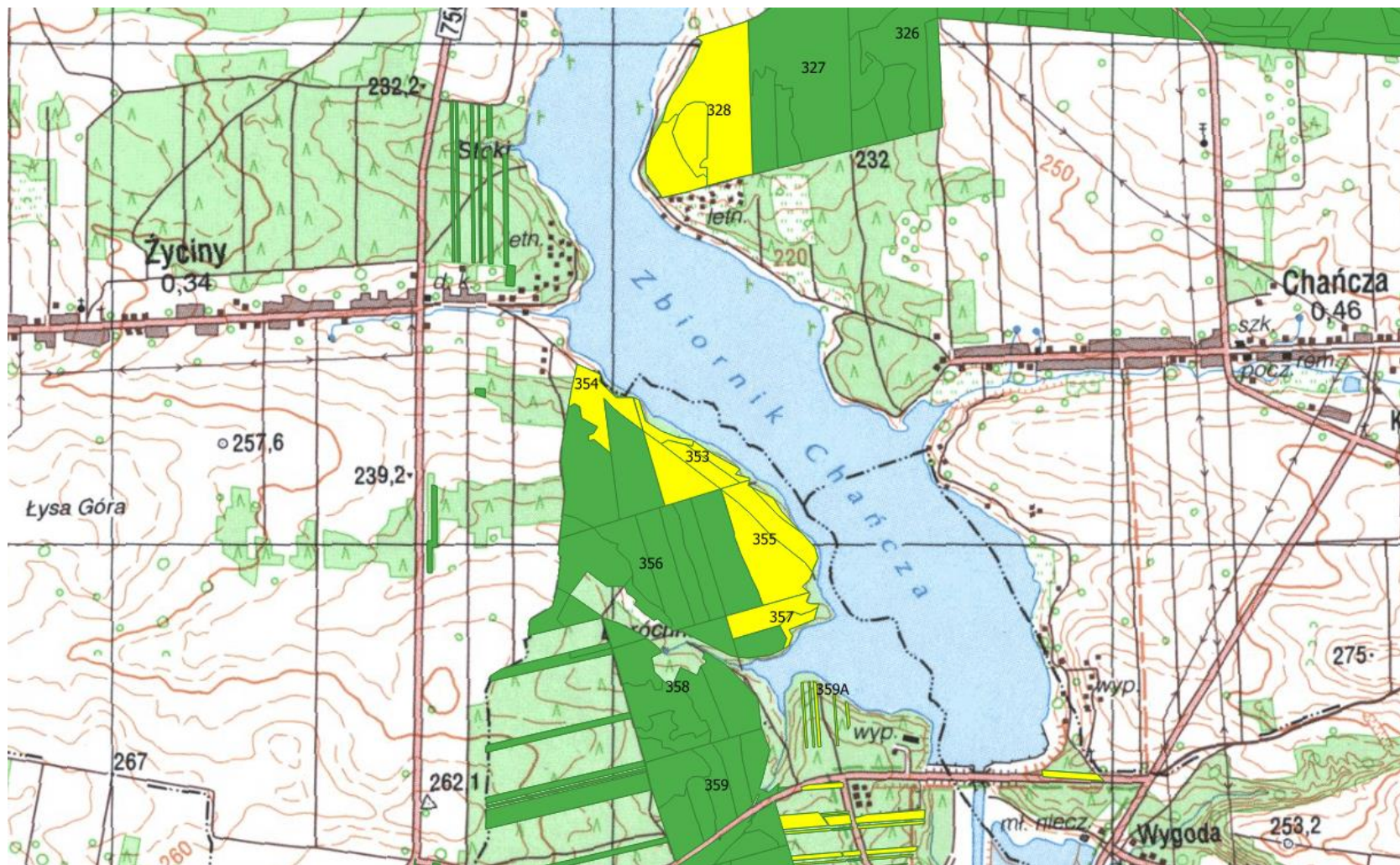
- ❖ obszary lasów z **intensywnym** i **zrównoważonym** zagospodarowaniem rekreacyjnym i turystycznym - ze względu na rozbudowaną sieć ścieżek rowerowych („**Ścieżki Jeleniowskie**”) oraz zwiększoną penetrację społeczeństwa część północnych stoków Pasma Jeleniowskiego na pograniczu leśnictw Nieskurzów i Jeleniów,
- ❖ obszary lasów o szczególnym znaczeniu kulturowym dla lokalnych społeczności - **obszar wyznaczony ze względu kaplicę na Górze Witosławskiej, stanowisko archeologiczne oraz w związku z działalnością Świętokrzyskiej Grupy Eksploracyjnej. Leśnictwo Chańcza - drzewostany w bezpośrednim sąsiedztwie zalewu, mocno obciążone turystycznie, użytkowane przez wędkarzy i wczasowiczów.**

Rezerwat „Góra Jeleniowska” został utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r.

- Położony jest w obrębie zachodniej części wierzchowiny grzbietowej Pasma Jeleniowskiego na wysokości od 399,3 do 494,6 m n.p.m. Północno – wschodni narożnik rezerwatu leży około 400 m na zachód od szczytu Pasma – Góry Jeleniowskiej (535 m n.p.m.).
- W podziale administracyjnym Lasów Państwowych rezerwat znajduje się w oddziale 57 c, d, w leśnictwie Jeleniów, obrębie Nieskurzów, zajmując powierzchnię 15,56 ha.
- Nadleśnictwo Łagów ma w planie poszerzenie istniejącego rezerwatu o część oddziałów 54, 53, 52, 56 oraz 57. Podczas prac urzędzeniowych zostaną szczegółowo określone granice rezerwatu po poszerzeniu.

Lasy Państwowe

Nadleśnictwo Łagów planuje powołanie nowego rezerwatu przyrody „Bardo Dolne” w oddziale 159 Leśnictwa Orłowskiego

100 LAT
1924–2024
Lasów Państwowych

Kolejne etapy prac nad PUL dla Nadleśnictwa Łagów na lata 2027-2036

- Narada wstępna (NW) - odbyła się 27.06.2024 roku;
- Opracowanie specyfikacji warunków zamówienia (SWZ) po NW oraz ogłoszenie przetargu, nie później niż do końca IV kwartału ósmego roku obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu; wyłonienie wykonawcy w terminie do końca I kwartału dziewiątego roku obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu;
- Naradę urzędzeniową (NU) zwołuje i przewodniczy jej dyrektor RDLP w I kwartale dziewiątego roku obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu - przedstawienie przez dyrektora RDLP składu zespołu lokalnej współpracy (ZLW), jego roli w procesie sporządzania projektu PUL oraz potrzeby przyjęcia regulaminu pracy ZLW;

ZLW w trakcie dyskusji odnosi się do omawianej problematyki, w tym w szczególności:

- a) przedstawionych założeń do projektu planu urządzenia lasu;
- b) propozycji wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności;
- c) potrzeb w zakresie zagospodarowania turystycznego.

W terminie do 14 dni po NU zespół lokalnej współpracy przedstawia pisemną opinię w zakresie, o którym mowa powyżej. Protokół z NU stanowi załącznik do opisanego ogólnego nadleśnictwa (elaboratu).

Kolejne etapy prac nad PUL dla Nadleśnictwa Łagów na lata 2027-2036

- Prace prowadzone przez wykonawcę PUL zgodnie z IUL;
- Naradę projektu planu (NPP) zwołuje i przewodniczy jej dyrektor RDLP w terminie nie później niż 15 października dziesiątego roku obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu. Do udziału w obradach NPP zobowiązany jest powołany na etapie NU zespół lokalnej współpracy (ZLW). Członkowie ZLW otrzymują z wyprzedzeniem, odpowiednio do harmonogramu realizacji prac urządzeniowych, niezbędne robocze materiały od wykonawcy prac w wersji elektronicznej, w tym w szczególności opisy taksacyjne, projektowane zadania gospodarcze, mapy cięć rębnych, POP wraz mapą przeglądową. ZLW przedstawia opinię dot. ustaleń projektu planu urządzenia lasu, w szczególności w zakresie problematyki wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności oraz potrzeb w zakresie zagospodarowania turystycznego lasów nadleśnictwa. Protokół z NPP jest załącznikiem do opisu ogólnego nadleśnictwa (elaboratu).

- Poddanie „Projektu planu urządzenia lasu” wraz z „Prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000”, opiniowaniu przez właściwe instytucje
- Wniosek dyrektora RDLP o zatwierdzenie planu urządzenia lasu

<https://lagow.radom.lasy.gov.pl/>

Nadleśnictwo Łagów
Wola Łagowska 118
26-025 Łagów

Dziękuję za uwagę